Výukový materiál zpracován v rámci projektu EU peníze školám

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.3665

Šablona:	III/2	č. materiálu:	VY_32_INOVACE_264

Jméno autora:	Mgr. Eva Svárovská
Třída/ročník:	IV.
Datum vytvoření:	28.12.2013

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací oblast:	Jazyk a jazyková komunikace
Tematická oblast:	Slovesa
Předmět:	Český jazyk
Výstižný popis způsobu využití, případně metodické pokyny:	Práce s textem, poznávání a vyhledávání sloves, jednoduché a složené slovesné tvary, infinitiv, určování slovesných tvarů
Klíčová slova:	Sloveso, slovesný tvar určitý, infinitiv, slovesa zvratná, jednoduchý a složený slovesný tvar, osoba , číslo, osobní zájmena
Druh učebního materiálu:	Pracovní list
Soulad se ŠVP:	Je plně v souladu se ŠVP - Strom
Rozvíjené klíčové kompetence:	Kompetence k učení, kompetence k řešení problému, kompetence komunikativní, kompetence pracovní
Odkaz:	http://www.hfdata.cz/joom/index.php/cj4/261-280/747

evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Na jednom selském dvoře žili kohoutek a slepička. Jednou se spolu vydali do obory na oříšky. Hledají oříšky a kohoutek říká : „ Slepičko, kdo z nás najde oříšek, spravedlivě se rozdělí." „ Tak dobře," souhlasila slepička. Hrabala, hrabala a vyhrabala jadýrko. Upřímně se s kohoutkem rozdělila.
Potom našel jadýrko kohoutek. Byl ale lakomý a nechtěl se rozdělit. Snažil se rychle jadýrko spolknout, ale to mu uvízlo v krku. Sotva stačil zavolat: „ Běž honem, slepičko, přines mi vodu, jinak umřu." Jak dořekl, převalil se nožkama vzhůru.
Slepička se rozběhla pro vodu za studánkou :
Studánko, dej vody mému kohoutkovi. Leží tak v oboře, má nožky nahoře, bojím se, bojím, že umře."
Studánka odvětila : „ Dala bych ti vodu pro kohoutka, ale musela bys mi donést šátek od švadlenky .....

1. Slovesa nám říkají, co osoby, zvířata a věci ..... nebo se se s nimi děje. Najdi deset sloves v pohádce O slepičce a kohoutkovi a vypiš je.
   .....
   .....
   .....

2. Slovesný tvar tvořený jedním slovem nazýváme ..... slovesný tvar. Složený slovesný tvar se skládá z ..... slov.
   Rozhodni, které tvary sloves jsou jednoduché a vyznač je rovnou čarou :
   soutěžili, rozdělil by se, běží, bál jsem se, nepřineseš, nedám, utíkej, bude ležet
   Složené tvary použij a utvoř s nimi věty, které by mohly být v pohádce O slepičce a kohoutkovi :

   .....
   .....
   .....

3. Slovesný tvar, který nevyjadřuje osobu ani číslo, se nazývá ..... .
   Taková slovesa bývají zakončena koncovkami ....., ..., ...
   V pohádce najdeš čtyři infinitivy, vypiš je : .....,
   ....., ..., ...

4. Utvoř infinitiv těchto sloves :

pil	peče .....
napíšeš	vracejí .....
tekla	budeme zpívat .....

5. Slovesům, která u sebe mají zájmeno se nebo si, říkáme slovesa ..... .
Vypiš z pohádky několik takových sloves : .....
.....
.....

6. U slove určujeme osobu, číslo, způsob a čas. Napiš osobní zájmena u jednotlivých osob :

jednotné číslo	množné číslo
1. osoba	1. osoba .....
2. osoba	2. osoba .....
3. osoba	3. osoba .....

7. V pohádce najdi příklad slovesa ke každé osobě. Sloveso v 1. a 2. osobě čísla množného budeš muset vytvořit sám (-a) u slovesa šít.

jednotné číslo	množné číslo
1. os.	1. os. .....
2. os.	2. os. .....
3. os.	3. os. .....

Řešení :

Na jednom selském dvoře žili kohoutek a slepička. Jednou se spolu vydali do obory na oříšky. Hledají oříšky a kohoutek říká : „ Slepičko, kdo z nás najde oříšek, spravedlivě se rozdělí." „ Tak dobře," souhlasila slepička. Hrabala, hrabala a vyhrabala jadýrko. Upřímně se s kohoutkem rozdělila.
Potom našel jadýrko kohoutek. Byl ale lakomý a nechtěl se rozdělit. Snažil se rychle jadýrko spolknout, ale to mu uvízlo v krku. Sotva stačil zavolat: „ Běž honem, slepičko, přines mi vodu, jinak umřu." Jak dořekl, převalil se nožkama vzhůru.
Slepička se rozběhla pro vodu za studánkou :
Studánko, dej vody mému kohoutkovi. Leží tak v oboře, má nožky nahoře, bojím se, bojím, že umře."
Studánka odvětila : „ Dala bych ti vodu pro kohoutka, ale musela bys mi donést šátek od švadlenky .....

1. Slovesa nám říkají, co osoby, zvířata a věci dělají nebo se se s nimi děje. Najdi deset sloves v pohádce O slepičce a kohoutkovi a vypiš je.
   žili, vydali se, hledají, říká, najde, rozdělí se, souhlasila, hrabala, vyhrabala, rozdělila se, našel, byl, nechtěl se rozdělit, snažil se, spolknout, uvízlo, stačil, zavolat, běž, přines, umřu, dořekl, převalil se, rozběhla se, dej, leží, má, bojím se, umře, odvětila, dala bych, musela bys, donést

2. Slovesný tvar tvořený jedním slovem nazýváme jednoduchý slovesný tvar. Složený slovesný tvar se skládá z více slov.
   Rozhodni, které tvary sloves jsou jednoduché a vyznač je rovnou čarou :
   soutěžili, rozdělil by se, běží, bál jsem se, nepřineseš, nedám, utíkej, bude ležet
   Složené tvary použij a utvoř s nimi věty, které by mohly být v pohádce O slepičce a kohoutkovi :
   Kdyby nebyl kohoutek lakomý, rozdělil by se o jadýrko.
   Slepičko, děkuji za vodu, bál jsem se, že umřu.
   Než přinese slepička vodu, bude kohoutek ležet na zádech a sípat.

3. Slovesný tvar, který nevyjadřuje osobu ani číslo, se nazývá infinitiv .
   Taková slovesa bývají zakončena koncovkami - t, -ti, -ci .
   V pohádce najdeš čtyři infinitivy, vypiš je : rozdělit se, spolknout, zavolat, donést

4. Utvoř infinitiv těchto sloves :

pil	pít	peče	péci
napíšeš	napsat	vracejí	vracet
tekla	téci	budeme zpívat	zpívat

5. Slovesům, která u sebe mají zájmeno se nebo si, říkáme slovesa zvratná .
   Vypiš z pohádky několik takových sloves : vydali se, rozdělí se, rozdělila se, rozdělit se, snažil se, převalil se, rozběhla se, bojím se

6. U slove určujeme osobu, číslo, způsob a čas. Napiš osobní zájmena u jednotlivých

osob :

jednotné číslo		množné číslo	
1. osoba	já	1. osoba	my
2. osoba	ty	2. osoba	vy
3. osoba	on, ona, ono	3. osoba	oni, ony, ona

7. V pohádce najdi příklad slovesa ke každé osobě. Sloveso v 1. a 2. osobě čísla množného budeš muset vytvořit sám (-a) u slovesa šít

jednotné číslo		množné číslo	
1. os.	bojím se	1. os.	šijeme
2. os.	běž	2. os.	šijete
3. os.	říká	3. os.	žili

Zdroje :

vlastní zdroje